

ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ

ਸਕਿਏ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੇਫੜੇ, ਪਲੂਰਾ, ਲਿੰਫ ਨੋਡ, ਗੁਰਦੇ, ਹੱਡੀਆਂ, ਦਿਮਾਗ, ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਅਤੇ ਢਿੱਡ।

ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਕੀ ਹੈ ?

ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਸਟਮ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਸਕਿਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੱਧਦੇ, ਫੈਲਦੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚਲੇ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨਾਲ ਗੁਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਦੂਸਰੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਦ ਤੱਕ ਬਿਮਾਰ ਨਾ ਹੋਣ।

ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੇਫੜੇ, ਪਲੂਰਾ, ਲਿੰਫ ਨੋਡ, ਗੁਰਦੇ, ਹੱਡੀਆਂ, ਦਿਮਾਗ, ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਅਤੇ ਢਿੱਡ। ਸਕਿਏ ਟੀ ਬੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਛੇ ਤੋਂ 12 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੱਕ ਦਵਾਈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਕਿਏ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਦੇ ਕੀ ਲੱਛਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ਸਕਿਏ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਦੇ **ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਲੱਛਣਾਂ** ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ :

- ਬੁਖਾਰ, ਠੰਡ ਲੱਗਣਾ
- ਭਾਰ ਘੱਟਣਾ, ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ
- ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਥਕਾਵਟ
- ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ

ਫੇਫੜਿਆਂ, ਪਲੂਰਾ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਜਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਖਾਂਸੀ
- ਬਲਗਮ ਜਾਂ ਖੂਨ ਖੰਘਣਾ
- ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ

ਫੇਫੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਟੀ ਬੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦਰਦ ਜੋ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਡੀਆਂ, ਜੋੜਾਂ, ਢਿੱਡ, ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ
- ਇੱਕ ਗਿਲਟੀ, ਅਕਸਰ ਗਲੇ ਦੇ ਬਗਲ ਵਿੱਚ
- ਹੱਡੀਆਂ ਜਾਂ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਜ
- ਸਿਰਦਰਦ, ਅੱਕੜੀ ਹੋਈ ਗਰਦਨ, ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ

ਫੇਫੜਿਆਂ, ਪਲੂਰਾ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਛੂਤਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੰਘਦੇ, ਨਿੱਛ ਮਾਰਦੇ, ਬੋਲਦੇ, ਹੱਸਦੇ, ਗਾਂਦੇ ਜਾਂ ਹਵਾ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਈ ਸਾਜ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖਾਸ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਏਗੀ ਜੋ ਲਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਤੱਕ।

ਫੇਫੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਆਮਤੌਰ ਉੱਤੇ ਛੂਤਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਆਮਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਸ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ..ਜਾਰੀ

ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛ ਕੇ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ, ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ :

- ਚਕਿਤਸਕੀ ਇਤਿਹਾਸ – ਟੀ ਬੀ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਰੋਗ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਰੋਗ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ, ਵਿਗਾੜ ਅਤੇ ਰੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਕਾਰਕ, ਦੂਸਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਲਈ ਗਈ ਦਵਾਈ
- ਲੱਛਣ – ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ਛਾਤੀ ਦਾ ਐਕਸ – ਰੇ, ਸੀ ਟੀ ਸਕੈਨ, ਐਮ ਆਰ ਆਈ ਸਕੈਨ – ਫੇਫੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ
- ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਪੂਟਮ (ਬਲਗਮ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਸੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਲੇਸਦੇਰ ਪਦਾਰਥ) – ਰੋਗ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਲਬੋਰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ
- ਬਰੈਨਕੋਸਕੋਪੀ - ਫੇਫੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਟੈਸਟ
- ਗੈਸਟਰਿਕ ਵੈਸਿੰਗ – ਰੋਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਕੱਢਣ ਲਈ ਟੈਸਟ
- ਬਾਇਓਪਸੀ – ਰੋਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਟਿਸ਼ੂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਟੈਸਟ

ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਅਤੇ ਇਲਾਜ

ਕਲੀਨਿਕਲ ਟੀ ਬੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਪੂਟਮ (ਬਲਗਮ), ਟਿਸ਼ੂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿਚਲੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੱਛਣਾਂ, ਐਕਸ-ਰੇਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਟੈਸਟਾਂ ਕਰਕੇ ਸਕਿਏ ਟੀ ਬੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਲੀਨਿਕਲ ਟੀ ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਸਪੂਟਮ (ਬਲਗਮ), ਟਿਸ਼ੂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿਚਲੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਲਚਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੀ ਬੀ ਜਾਂ ਲੈਬ ਰਾਹੀਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੀ ਬੀ ਹੈ।

ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ (ਡਰੱਗ ਰਜਿਸਟੈਂਟ ਟੀ ਬੀ) ਕੀ ਹੈ ?

ਉਹ ਕੀਟਾਣੂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਸ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ “ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੀਟਾਣੂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦਵਾਈ ਦੇ “ ਵਿਰੁੱਧ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਟੀ ਬੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਉੱਤੇ ਆਮਤੌਰ ਉੱਤੇ ਟੀ ਬੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਟੀ ਬੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟੈਂਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਜਾਂ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਹ ਟੀ ਬੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਆਮਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਆਮਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਅਣਚਾਹੇ ਅਸਰ ਹੋਣ।

ਟੀ ਬੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਆਈਸੋਨਿਆਜਿਡ ਅਤੇ ਰੀਫਾਮਪਿੰਨ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਆਈਸੋਨਿਆਜਿਡ ਅਤੇ ਰੀਫਾਮਪਿੰਨ ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਟੀ ਬੀ ਮਲਟੀ-ਡਰੱਗ ਰਜਿਸਟੈਂਟ (ਐਮ ਡੀ ਆਰ – ਟੀ ਬੀ) (multi-drug resistant (MDR-TB) ਹੈ। ਜਦੋਂ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਉੱਤੇ ਆਈਸੋਨਿਆਜਿਡ ਅਤੇ ਰੀਫਾਮਪਿੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਹੋਰ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਟੀ ਬੀ ਵਿਸਤਰਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਡਰੱਗ ਰਜਿਸਟੈਂਟ (ਐਕਸ ਡੀ ਆਰ – ਟੀ ਬੀ) (XDR-TB) ਹੈ।

ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ..ਜਾਰੀ

ਮੈਂਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ (ਡਰੱਗ ਰਜਿਸਟਰ ਟੀ ਬੀ) ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ :

- ਤੁਸੀਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟੀ ਬੀ ਦੀ ਦਵਾਈ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਤ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਗਲਤ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
- ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਟੀ ਬੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਦ, ਦੁਬਾਰਾ ਸਕ੍ਰਿਏ ਟੀ ਬੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਮੈਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ (ਡਰੱਗ ਰਜਿਸਟਰ ਟੀ ਬੀ) ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ ?

ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ :

- ਟੀ ਬੀ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਹਰੇਕ ਖੁਰਾਕ ਲਓ
- ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਟੀ ਬੀ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈਂਦੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਟੀ ਬੀ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਨਾ ਕਹੇ
- ਬੇਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ; ਸਾਰੇ ਰੋਗਾਣੂ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਟੀ ਬੀ ਰੋਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ
- ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ ਜੋ ਟੀ ਬੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ